

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 710/2025-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **FARDOUS PARTNERS správcovská, k.s.**, Skalná 7622/9, Bratislava, IČO 48 002 381, správca úpadcu Team ENERGO SK s.r.o. „v konkurze“, Kokava nad Rimavicou 1445, IČO 50 447 599, zastúpenej ARIES LEGAL s.r.o., Skalná 7622/9, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Ndob/1/2025 z 29. júla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým uznesením najvyššieho súdu v spore o príslušnosť. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a veci vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci upomínacieho konania domáhala proti žalovanému [REDACTED] zaplataenia 464,72 eur s príslušenstvom, pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o dodávke a odbere tepla. Okresný súd Banská Bystrica postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Prešov z dôvodu, že po podaní odporu žalovaným bol zo strany sťažovateľky podaný návrh na pokračovanie v konaní na súde príslušnom na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Okresný súd Prešov s postúpením sporu nesúhlasil a vec predložil najvyššiemu súdu ako súdu nadriadenému. Poukazoval na to, že aj keď strany sporu uzatvorili zmluvu podľa ustanovení Obchodného zákonníka, ide o spotrebiteľský vzťah a spotrebiteľskú

aby sa ich právny vzťah riadil § 261 a § 262 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, teda bez akýchkoľvek pochybností je žalovaný nárok obchodnoprávnym nárokom. Navyše, aj faktúra bola vystavená na žalovaného, pretože podľa predmetnej zmluvy je práve žalovaný subjektom, ktorý je povinný plniť, a nie vlastníci bytov.

7. Sťažovateľka zastáva názor, že skúmaním kauzálnej príslušnosti v predmetnom obchodnoprávnom spore bez námietky žalovaného Okresný súd Prešov porušil jej právo na spravodlivý súdny proces. Ustanovenie § 40 CSP bolo s účinnosťou od 1. januára 2023 doplnené za bodkočiarkou o postup, podľa ktorého súd skúma kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí. V súvislosti s uvedeným sťažovateľka vytýka najvyššiemu súdu, že autoritatívne neprípustným spôsobom zasiahol do voľby práva zmluvných strán a že svojím nesprávnym a nezákonným rozhodnutím zasiahol do jej základného práva na zákonného sudcu. Na podporu svojich argumentov poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Obdo/46/2020 z 20. októbra 2020, v ktorom mal najvyšší súd posúdiť zmluvu o dielo, ktorej predmetom bola výmena strešnej krytiny bytového domu, uzatvorenú medzi dodávateľom a (iným) spoločenstvom vlastníkov bytov a ako obchodnoprávnu a tomuto v spore neposkytol právnu ochranu spotrebiteľa.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Predmetom ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľky na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu ako nadriadeného súdu v spore o príslušnosť.

9. Vzhľadom na povahu napadnutého uznesenia, ktoré je rozhodnutím procesným, a podstatu argumentácie sťažovateľky tkvejúcej v spochybňovaní záveru najvyššieho súdu je potrebné opätovne pripomenúť, že ústavnému súdu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia veci všeobecnými súdmi, a to ani vo vzťahu k rozhodnutiam vo veci samej, o to menej v rozhodnutiach procesných.

10. Ústavný považuje rozhodovanie všeobecného súdu o procesných otázkach za integrálnu súčasť civilného súdneho procesu. Takéto rozhodnutia preto meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to vtedy, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnú sťažnosť. Inak povedané, problematika procesných rozhodnutí by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (napr. I. ÚS 40/2012, II. ÚS 364/2014, II. ÚS 64/09, III. ÚS 92/09, IV. ÚS 248/08, II. ÚS 495/2018). V tomto prípade navyše ide o rozhodnutie najvyššieho súdu (ako spoločne nadriadeného obom súdom) o kauzálnej príslušnosti, ktoré už nemôže byť predmetom ďalších revízií, a to ani v rámci odvolacieho či dovolacieho konania vo veci samej, okrem prípadu, že by vyšli najavo nové skutočnosti týkajúce sa kauzálnej

príslušnosti konajúceho súdu vo väzbe na uplatnené právo na zákonného sudcu, a preto ústavný súd pristúpil k vecnému prieskumu napadnutého uznesenia.

11. Nevyhnutným predpokladom toho, aby účastník konania nebol odňatý svojmu zákonnému sudcovi, je rozhodovanie o jeho veci súdom, ktorý je podľa zákona na rozhodovanie o nej vecne, miestne, funkčne a kauzálne príslušný. Zákon, ktorý upravuje príslušnosť súdu priamo, je nevyhnutné uplatňovať aj pri rozhodovaní o určení súdu príslušného na konanie v konkrétnej právnej veci. Inak môže dôjsť k jej postúpeniu súdu nepríslušnému, čo je v konečnom dôsledku porušením základného práva účastníka konania nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi.

12. Podľa Civilného sporového poriadku súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu (§ 40 CSP). V prípade, ak súd zistí, že na konanie nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu (§ 43 ods. 1 CSP).

13. V sťažovateľkinej veci bolo podstatné vyriešiť otázku kauzálnej príslušnosti všeobecného súdu v prejednávanom spore, keďže Okresný súd Prešov bol toho názoru, že nie je kauzálne príslušný.

14. Kauzálna príslušnosť súdu znamená určenie, ktorý súd je na základe povahy veci (teda druhu sporu alebo konania) oprávnený konať. Z tohto dôvodu bolo potrebné skúmať povahu predmetného sporu a zohľadniť právne postavenie strán a povahu záväzku pri vzniku záväzkového vzťahu.

15. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zrejmé, že najvyšší súd sa touto otázkou zaoberal (pozri body 8 až 11 napadnutého uznesenia) a svoje závery podporil aj odkazom na vlastnú judikatúru – uznesenie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. 1VCdo/5/2019 – a rozhodnutia, v ktorých rozhodol o sporoch v obdobnej veci. Dospel k záveru, že vzhľadom na adresu sídla žalovaného v územnom obvode okresu Vranov nad Topľou a povahu sporu je (vecne a miestne) príslušným na prejednanie veci Okresný súd Vranov nad Topľou.

16. Ústavný súd už v uznesení č. k. III. ÚS 599/2025-46 z 21. októbra 2025, ktorým odmietol predchádzajúce obdobné ústavné sťažnosti sťažovateľky, posudzoval odôvodnenia tam napadnutých uznesení najvyššieho súdu, v zmysle ktorých sa sťažovateľka v rámci jednotlivých upomínacích konaní domáhala proti rôznym spoločenstvám vlastníkov bytov vo Vranove nad Topľou uhradenia pohľadávok vyplývajúcich zo zmlúv o dodávke a odbere tepla, ktoré tieto uzavreli s právnou predchodkyňou úpadcu [REDACTED] – [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], ešte v roku 2009. Okresný súd Banská Bystrica postúpil jednotlivé spory na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Prešov, ktorý s ich postúpením nesúhlasil a veci predložil najvyššiemu súdu ako súdu nadriadenému. Najvyšší súd poukazoval na to, že aj keď strany sporu uzatvorili zmluvu podľa ustanovení Obchodného zákonníka, ide o spotrebiteľský vzťah a spotrebiteľskú zmluvu, pričom na prejednanie a rozhodnutie danej veci nie je kauzálne príslušný Okresný súd Prešov, ale všeobecne miestne príslušný súd podľa sídla žalovaného. Keďže žalovaný nepožíval pri vzniku záväzkového vzťahu status podnikateľa, nemožno *a priori* považovať právny vzťah medzi sťažovateľkou a žalovaným za obchodnoprávny vzťah. Žalovaný vystupoval v konaní ako zákonný zástupca vlastníkov bytov, teda ako právnická osoba v zmysle zákona o vlastníctve bytov, ktorý vykonáva správu bytového domu v mene a na účet vlastníkov bytov.

17. Za spotrebiteľský sa považuje vzťah medzi spotrebiteľom a dodávateľom, ktorý má svoj základ v spotrebiteľskej zmluve a tou je každá zmluva bez ohľadu na jej právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Dôležitá je vlastnosť zmluvnej strany, ako aj jej konanie vo vzťahu k predmetu jej činnosti. Spotrebiteľská zmluva nie je osobitným zmluvným typom, môže sa ňou stať ktorýkoľvek zmluvný typ a ktorákoľvek zmluva, ak sú splnené požiadavky kladené na subjekty zmluvy, t. j. ak stranami zmluvy sú dodávateľ a spotrebiteľ. Zmluva o dodávke a odbere tepla je uzatvorená medzi obchodnou spoločnosťou ako dodávateľom (§ 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka) a vlastníckmi bytov, ktorí v tomto zmluvnom vzťahu vystupujú ako spotrebiteľia (§ 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka). To, že v zmluve na strane odberateľa vystupuje spoločenstvo vlastníkov bytov, vyplýva zo zákona o vlastníctve bytov, keďže spoločenstvo koná v mene a na účet vlastníkov (§ 7b ods. 2 zákona o vlastníctve bytov). Spoločenstvo vlastníkov bytov nemá žiadny logický dôvod, aby uzatváralo zmluvu o dodávke a odbere tepla pre seba a vo vlastnom mene (porov. III. ÚS 599/2025).

18. Podľa § 290 CSP spotrebiteľský spor je spor medzi obchodníkom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou. V uvedenej veci išlo o zmluvný vzťah medzi obchodnou spoločnosťou ako dodávateľom tepla, teda obchodníkom, a medzi vlastníckmi bytov, teda spotrebiteľmi, ktorých navonok zastupovalo spoločenstvo vlastníkov bytov ako ich zákonný zástupca. Spor medzi sporovými stranami vyplýva zo zmluvy o dodávke a odbere tepla, čo je v zmysle občianskoprávnej definície spotrebiteľská zmluva (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Uvedený spor spĺňa všetky znaky spotrebiteľského sporu a je nevyhnutné ho pred súdom ako taký prejednať, keď sa naň zo zákona musia aplikovať ustanovenia, ktoré vyvažujú spotrebiteľovo slabšie postavenie (najmä osobitné ustanovenia o poučovacej povinnosti, koncentrácii konania, navrhovaní dôkazov a pod.), vrátane ustanovení o príslušnosti. Ak má byť zachovaný účel úpravy spotrebiteľských sporov, nemôže byť spor, ktorý spĺňa znaky spotrebiteľského sporu (§ 290 CSP), prejednávaný ako spor obchodnoprávny. To neznamena, že súd nebude môcť prípadne aplikovať obchodné právo a prihliadnuť na prípadnú dohodu strán o aplikácii Obchodného zákonníka, ak mu to právna úprava umožní (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka) (III. ÚS 599/2025).

19. Ústavný súd nemá ani v aktuálne prejednávanej veci dôvod spochybňovať uvedené závery najvyššieho súdu. Nie je prijateľné, aby boli vlastníci bytov a nebytových priestorov v právnych vzťahoch týkajúcich sa správy domu (vrátane záväzkov vyplývajúcich z uzavretých zmlúv o dodávkach energií), v ktorých ich zastupuje spoločenstvo alebo správca, pozbavení ochrany, ktorú im ako spotrebiteľom právna úprava jednoznačne poskytuje.

20. Pokiaľ sťažovateľka na podporu svojho názoru, že súdny spor je bez akýchkoľvek pochybností sporom obchodnoprávnym, poukázala na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Obdo/46/2020 z 20. októbra 2020, uvedené rozhodnutie nie je aplikovateľné na prerokovaný prípad, keďže v ňom najvyšší súd nevyriešil otázku charakteru vzťahu ako vzťahu spotrebiteľského (m. m. III. ÚS 599/2025, IV. ÚS 613/2025). Námietka sťažovateľky o porušení jej práva na spravodlivý súdny proces tým, že Okresný súd Prešov skúmal kauzálnu príslušnosť bez námietky žalovaného, je taktiež nedôvodná, a to aj odhliadnuc od faktu, že podstata argumentácie, ako aj petit ústavnej sťažnosti smerujú k porušeniu práva na zákonného sudcu, kde porušovateľom mal byť najvyšší súd (a nie Okresný súd Prešov). Z § 40 – § 43 CSP vyplýva, že na námietku súd skúma len miestnu

príslušnosť (okrem výlučnej miestnej príslušnosti), iné druhy príslušnosti súd môže skúmať *ex officio*, čo bol aj tento prípad, keďže Okresný súd Prešov skúmal svoju kauzálnu príslušnosť.

21. Sumarizujúc uvedené, ústavný súd konštatuje, že v závere napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, že príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu je Okresný súd Vranov nad Topľou, nemožno identifikovať extrémne vybočenie zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktoré by mohli signalizovať porušenie sťažovateľkou označených práv. V napadnutom uznesení nebadáť svojvoľnosť postupu najvyššieho súdu nemajúcu oporu v relevantných právnych predpisoch a príslušnej judikatúre vo väzbe na rozhodné okolnosti veci.

22. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

23. Len nad rámec uvedeného (s ohľadom na viazanosť ústavného súdu rozsahom a dôvodmi ústavnej sťažnosti) možno uviesť, že postup Okresného súdu Prešov podľa § 43 CSP nebol dôsledný. V zmysle § 43 ods. 1 CSP ak bol Okresný súd Prešov toho názoru, že nie je kauzálny príslušný, mal vec postúpiť príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomiť o tom žalobcu. Postup Okresného súdu Banská Bystrica podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) nie je postupom podľa § 43 CSP, preto Okresný súd Prešov nie je súd, ktorému bola vec postúpená nepríslušným súdom podľa § 43 ods. 1 CSP. Okresný súd Banská Bystrica vec nepostupuje iným súdom z dôvodu, že nie je príslušný (§ 43 CSP), ale z dôvodu, že si plní zákonnú povinnosť (§ 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní). Keďže funkčne nadriadeným súdom Okresného súdu Prešov v obchodných veciach je Krajský súd v Košiciach a funkčne nadriadeným súdom Okresného súdu Vranov nad Topľou v občianskych veciach je Krajský súd v Prešove, ich spoločne nadriadeným súdom je Najvyšší súd Slovenskej republiky, a preto bolo o námietke nepríslušnosti rozhodnuté správnym súdom. Postup Okresného súdu Prešov však neumožnil Okresnému súdu Vranov nad Topľou vo veci hneď začať konať, eventuálne postúpiť vec najvyššiemu súdu po jeho prípadnom nesúhlase s postúpením. Keďže sťažovateľka tieto skutočnosti nenamietala a vo výsledku by to nemalo vplyv na príslušnosť Okresného súdu Vranov nad Topľou v prejednávanej veci, ústavný súd sa k uvedenému vyjadruje len na okraj. Je však potrebné, aby súdy postup podľa § 43 CSP rešpektovali a vnímali kontext § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní (m. m. III. ÚS 599/2025, IV. ÚS 613/2025).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 9. januára 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu